

Klasifikace MR

Charakteristika stupňů MR

Hloubku MR určujeme pomocí
intelligenčního kvocientu (IQ)

**IQ - vyjadřuje úroveň rozumových
schopností**

IQ - mentální věk / chronologickým
věkem x 100

Ke klasifikaci mentální retardace se v ČR používá

10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-10, ICD-10) vydaná Světovou zdravotnickou organizací (SZO, WHO)

<u>IQ</u>	<u>Klasifikace inteligence</u>	<u>Procenta v populaci</u>
130 a výše	značně nadprůměrná	2,2
120-129	nadprůměrná	6,7
110-119	mírně nadprůměrná	16,1
90-109	průměrná	50,0
80-89	podprůměrná	16,1
70-79	hraniční inferiorita	6,7
69 a níže	mentální retardace	2,2

KLASIFIKACE MR DLE MKN-10

A/ druh postižení

- **F70 - 79 mentální retardace**

B/ stupeň postižení

- **F 70 Lehká mentální retardace**
- **F 71 Středně těžká mentální retard.**
- **F 72 Těžká mentální retardace**
- **F 73 Hluboká mentální retardace**
- **F 78 Jiná mentální**
- **F 79 Nespecifikovaná mentální retardace**

C/ typ postižení

- **Eretický (nepokojný, dráždivý, instabilní)**
- **Torpidní (apatický, netečný, strnulý)**
- **Nevyhraněný**

- **Lehká MR (IQ 69 – 50)**
- **Středně těžká MR (IQ 49 -35)**
- **Těžká MR (IQ 34 – 20)**
- **Hluboká MR (IQ 19 a níž)**

- **Jiná mentální retardace** (stanovení stupně MR je nesnadné pro přidružené senzorické, somatické postižení, těžké poruchy chování, pro autismus...)
- **Nespecifikovaná mentální retardace** (MR je prokázána, není však dostatek informací pro zařazení osoby do některého ze stupňů)

Lehká mentální retardace

- **Vliv dědičnosti, sociokulturní deprivace, nedostatku stimulace**
- Do 3 let lehké opoždění nebo zpomalení psychomotorického vývoje, mezi 3. a 6. rokem nápadnější problémy: **malá slovní zásoba, opožděný vývoj řeči a komunikativních dovedností, různé vady řeči, obsahová chudost, nedostatečná zvědavost a vynalézavost, stereotyp ve hře**

- **Nejvýraznější problémy: v období školní docházky**
- Konkrétní mechanické myšlení, omezená schopnost logického myšlení, slabší paměť, vážne analýza a syntéza, jemná a hrubá motorika lehce opožděna, porucha pohybové koordinace
- **Rozvoj sociálních dovedností zpomalen.** V sociálně nenáročném prostředí mohou být zcela bez problémů

- **Emoce:** afektivní labilita, impulsivnost, úzkostnost
Velký vliv výchovného působení a rodiny
- **Vzdělávání:** v **ZŠ (býv.praktické)**, nebo možnost **integrace** do běžné ZŠ
- **zvládnutí jednoduchých učebních oborů** nebo zaškolení v jednoduchých manuálních činnostech.
Nejčastěji:**odborná učiliště nebo praktické školy**
- Mnoho dospělých schopno **práce a úspěšného udržování sociálních vztahů**
- **Výskyt v počtu jedinců s MR 80%, v populaci 2,6%**

Středně těžká mentální retardace

- Často organická etiologie
- Rozvoj myšlení a řeči výrazně opožděn, opoždění přetrvává do dospělosti
- Možný výskyt epilepsie, autismu a dalších neurologických a tělesných potíží
- Somatické vady méně časté

- **Řeč** : jednoduchá, slovník obsahově chudý, vyskytují se agramatismy, jen jednoduché věty nebo slovní spojení. Někdy pouze nonverbální komunikace.
- Slabá schopnost kombinace a usuzování
- **Vývoj motoriky** zpomalen, trvale zůstává celková neobratnost, nekoordinovanost pohybů a neschopnost jemných úkonů
- **Samostatnost v sebeobsluze** pouze částečná

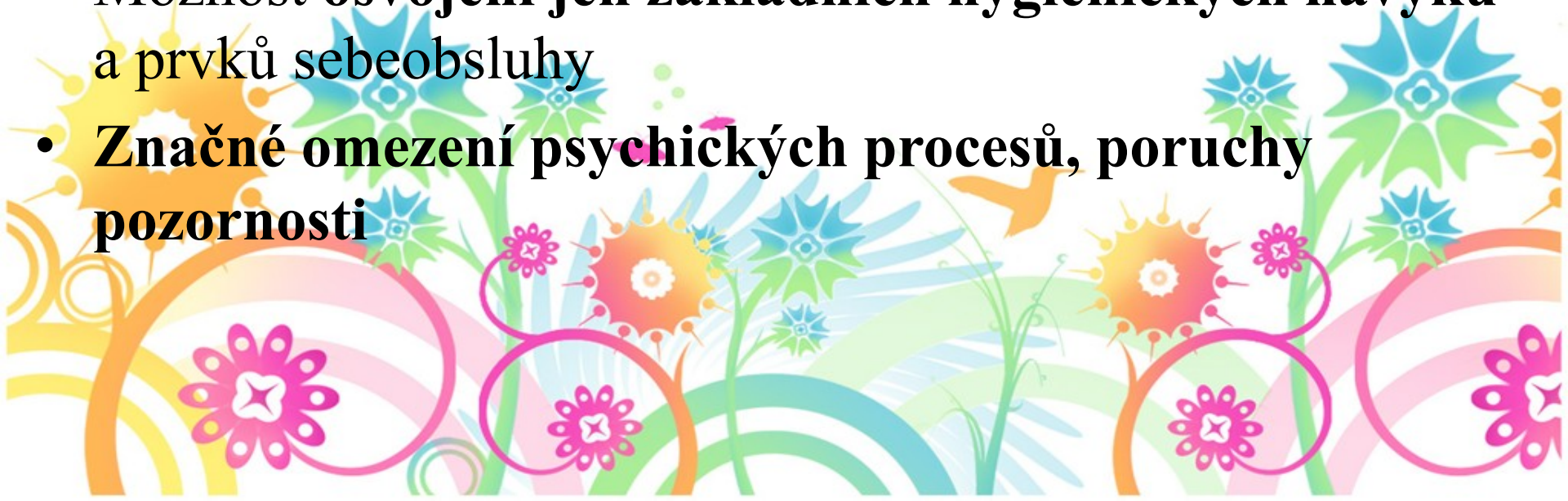

- Emocionální labilita, nepřiměřené afektivní reakce
- **Vzdělávání:** v ZŠ speciální, možnost integrace do běžné ZŠ
- Další vzdělávání v **praktické škole.**
- Jednoduché pracovní zařazení, nejčastěji pod dohledem nebo v **chráněném prostředí**
- **Výskyt v celkovém počtu jedinců s MR 12%, v populaci 0,4%**

Těžká mentální retardace

- Psychomotorický vývoj výrazně opožděn již v předškolním věku
- Značná **pohybová neobratnost**, dlouhodobé osvojování koordinace pohybů
- **Časté somatické vady** a příznaky celkového poškození CNS
- Možnost **osvojení jen základních hygienických návyků** a prvků sebeobsluhy
- **Značné omezení psychických procesů, poruchy pozornosti**

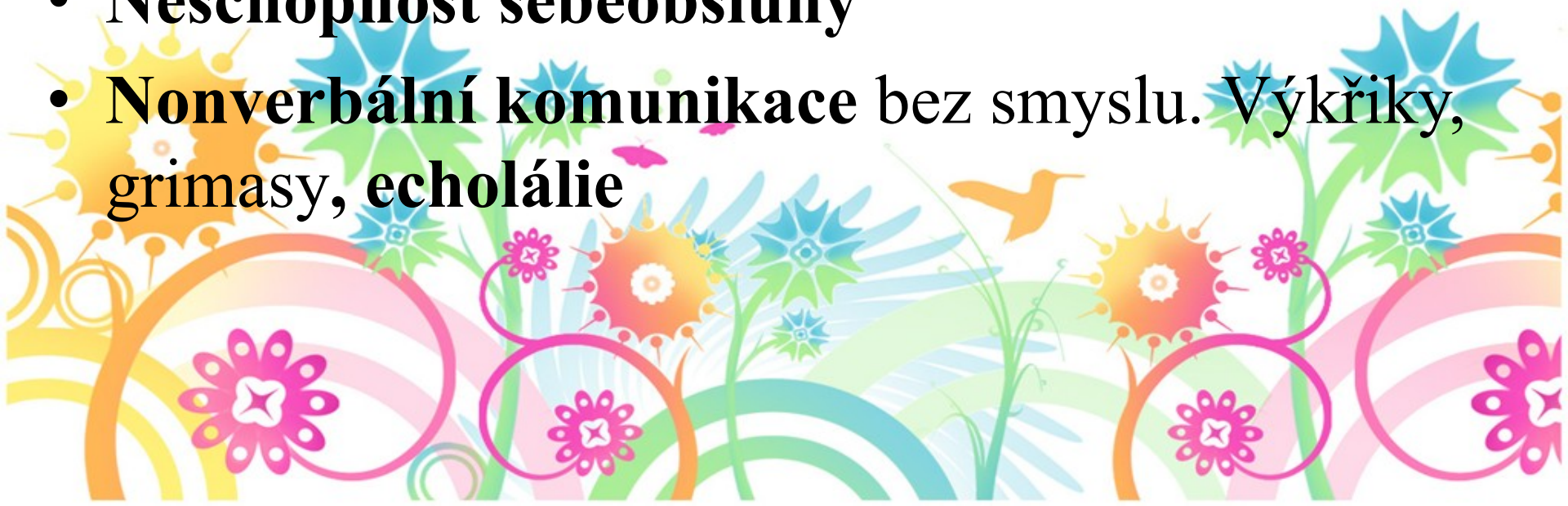

- **Minimální rozvoj komunikačních dovedností, řeč jednoduchá, omezena na jednoduchá slova. Nemusí se vytvořit.**
- **Výrazné narušení afektivní sféry**
- **Poznává blízké osoby, potřeba celoživotní péče**
- **Vzdělávání v ZŠ speciální**
- **Výskyt v celkovém počtu jedinců s mentální retardací 7%, v populaci 0,3%**

Hluboká mentální retardace

- **Těžké postižení celé osobnosti**
- Stereotypní pohyby
- **Kombinace s postižením sluchu, zraku, těžkými neurologickými poruchami**
- **Častý atypický autismus**
- **Neschopnost sebeobsluhy**
- **Nonverbální komunikace bez smyslu. Výkřiky, grimasy, echolálie**

- **Max porozumění jednoduchým požadavkům**
- **Okolí nepoznává**
- **Totální porušení afektivní sféry**
- **Sebepoškozování**
- **Nedožívají se vyššího věku**
- **Výskyt v celkovém počtu jedinců s mentální retardací 1%, v populaci 0,2%**

